

**LOCAL DYNAMIC AND WATER POLLUTION CONTROL
IN AMPHOE BANG PLI AND KING AMPHOE BANGSAOTHONG
SAMUTPRAKAN PROVINCE**

DUANGJAI RUNGROJCHAROENKIT

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(ENVIRONMENTAL PLANNING FOR COMMUNITY AND RURAL DEVELOPMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-3783-4

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

**พลวัตท้องถิ่นและการควบคุมมลพิษทางน้ำในอำเภอบางพลีและกิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
(LOCAL DYNAMIC AND WATER POLLUTION CONTROL IN AMPHOE BANG PLI AND
KING AMPHOE BANGSAOTHONG, SAMUTPRAKAN PROVINCE)**

ดวงใจ รุ่งโรจน์เจริญกิจ 4136766 ENRD/M

วท.ม. (การวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สิริพิชญ์ ดิลกวิช, (Human Ecology), Ph.D., สุมาลี เทพสุวรรณ,
(Technology of Environmental Management), M.A., โสภารัตน์ จารุสมบัติ, Ph.D (Environmental
Engineering and Management).

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับโลก และระดับประเทศ ในช่วง พ.ศ. 2533-2542 ต่อบริบทของชุมชนท้องถิ่นและการควบคุมมลพิษทางน้ำในอำเภอบางพลี และกิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ โดยศึกษาถึงแนวทางการไหลเวียนทุนในการตอบสนองต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับปัญหามลพิษทางน้ำ นำไปสู่การวิเคราะห์ถึงโอกาสและอุปสรรคในแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ การศึกษาครั้งนี้เป็นกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า สภาพเศรษฐกิจสังคม และการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมในระดับโลก และระดับประเทศในช่วง พ.ศ. 2533-2542 ก่อให้เกิดการนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงบวกในจังหวัดสมุทรปราการมากขึ้น อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ดังกล่าวไม่สามารถแก้ไข และจัดการปัญหามลพิษทางน้ำได้ตามที่คาดหวัง เนื่องจากนโยบายเหล่านั้นล้มเหลวในการผลักดันให้เกิดการไหลเวียนของทุนไปสู่ วงจรทุนที่สอง และสาม ซึ่งเป็นการลงทุนที่นำไปสู่การควบคุมมลพิษทางน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การที่ภาครัฐไม่สร้างกลไกใหม่ในการควบคุมมลพิษทางน้ำนอกจากการใช้อำนาจในการกำกับและควบคุม ทำให้ความรับผิดชอบในการควบคุมมลพิษทางน้ำไม่กระจายไปยังตัวแสดงอื่นๆ เมื่อเกิดภาวะการณ์ที่ภาครัฐไม่ใช้อำนาจในการควบคุมและกำกับมลพิษทางน้ำได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในช่วงหลังภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในปี พ.ศ. 2540 ที่จังหวัดได้รื้อฟื้นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจโดยใช้อุตสาหกรรมเป็นหลัก แทนการพัฒนาเดิมที่ต้องการออกห่างจากการครอบงำของอุตสาหกรรม ทำให้การพึ่งพิงต่อการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมมีมากขึ้น แม้ว่าในช่วงดังกล่าวผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเองมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดสรรทุนไปสู่วงจรที่สาม โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสะอาด

เพื่อให้การไหลเวียนทุนเอื้อต่อการควบคุมมลพิษทางน้ำ กลไกดังต่อไปนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง ประการแรกคือ การกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของท้องถิ่นอย่างชัดเจนเพื่อเป็นหลักประกันหนึ่งให้กับกลุ่มอุตสาหกรรมใช้ในการพิจารณาจัดสรรเงินลงทุนสำหรับโครงการที่ได้รับผลตอบแทนในระยะยาวเช่น สาธารณูปโภคด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ประการที่สอง ได้แก่ การสร้างศูนย์เทคโนโลยีสีเขียว เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการลงทุนพัฒนาและวิจัยเทคโนโลยีสะอาด ประการสุดท้ายคือ การสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่รักษาคำมั่นสัญญาของสาธารณะในการจัดสรรทุนให้กับการควบคุมมลพิษทางน้ำตลอดไป

LOCAL DYNAMIC AND WATER POLLUTION CONTROL IN AMPHOE BANG PLI AND KING AMPHOE BANGSAOTHONG, SAMUTPRAKAN PROVINCE**DUANGJAI RUNGROJCHAROENKIT   4136766 ENRD/M****M.Sc. (ENVIRONMENTAL PLANNING FOR COMMUNITY AND RURAL DEVELOPMENT)****THESIS ADVISORS: SITTIPONG DILOKWANICH, Ph.D. (HUMAN ECOLOGY), SUMALEE THEPSUWAN, M.A. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT), SOPARATANA JARUSOMBAT, Ph.D. (URBAN ENVIRONMENTAL ENGINEERING AND MANAGEMENT)****ABSTRACT**

The objective of this research was to study the influences of the global and national socio-economic changes on local context as well as the effectiveness of water pollution control. The responses of all stakeholders relevant to water pollution control were considered with the aim to interpret the pattern of capital circulation which implied the opportunity and constraint of water pollution control in Amphoe Bang Pli and King Amphoe Bangsaothong, Samutprakan province. The research employed both quantitative and qualitative approaches.

The outcomes showed that socio economic changes and environmental movement in the global and national context of the 1990s led to the construction of more positive environmental policies in Samutprakan. However, they could not bring about better water quality as expected due to low capital circulation in the secondary and tertiary circuits blocking the cost effectiveness on water pollution control. Since the public agencies have never formulated other mechanisms, except the application of command and control, the responsibility of water pollution control was not shared among all stakeholders. When there was change in the provincial economy from deindustrialization in the early of 1990s toward reindustrialization after the economic crisis of 1997, public officials rarely applied the stringent environmental regulation to polluters. As a result, there was high ignorance on the green investment although many industrial firms, in the post economic crisis, occupied better attitude on capital allocation in the tertiary circuit especially cleaner technology.

To achieve the entire capital flow for serving better water pollution control, the following mechanisms should be urgently formulated. First, a clear statement on the direction of industrial development would provide the secure condition for industrial firms to invest in long term topics like environmental infrastructure. Second, a green technology center would reduce the risk of bad investment in research and development for cleaner production. Finally, people empowerment would keep the public commitment in capital allocation for water pollution control.

KEY WORDS: LOCAL DYNAMIC/ WATER POLLUTION/ CAPITAL CIRCUITS**207 P. ISBN 974-04-3783-4**